

RUTINER FOR SAKSBEHANDLING AV AVGJØRELSER OM SÆRSKILT TILRETTELEGGING AV UNDERVISNING I RENNESØY KOMMUNE (SPES PED)

- 1. Skolen skal varsle foresatte før det fattes enkeltvedtak om avvik fra det ordinære opplæringstilbudet.**

Forhåndsvarselet sendes skriftlig av kontaktlærer, og der gis det mulighet for elever og foresatt og uttale seg før enkeltvedtak fattes. Dersom foresatte har uttalt seg i for eksempel en søknad om spesialundervisning/melding om behov til PPT, trenger en ikke gi forhåndsvarsel.

Jamfør rutine om intern periode, skissert i rutine for skolens sikring av elevenes utbytte, kontaktes foresatte allerede innledningsvis i intern periode. Intern periode er undersøkelses- og kartleggingsperioden som løper før en eventuell oppmelding. Således er foresatte godt involvert i hele prosessen fra mistanke til enkeltvedtak.

- 2. Skolen redegjør i forhåndsvarselet hva saken gjelder, og varslet skal inneholde:**
  - Hvilke bestemmelser i forvaltningsloven (§ 16 andre ledd) og opplæringsloven med forskrift vedtaket bygger på
  - Hvilke forhold i elevens skolesituasjon som er grunnlag for vedtaket
  - Tydlig informasjon om hva slags avvik fra den ordinære opplæringen skolen vurderer å fatte vedtak om; særskilt norskopplæring, spesialundervisning, tegnspråkopplæring eller punktskriftopplæring

Mal for forhåndsvarsel NNNNNNNNNNNN

- 3. Enkeltvedtaket skal inneholde: Forvaltningsloven § 27-32 og Opplæringsloven §15-2**

- Begrunnelse hvor det vises til bestemmelsen vedtaket bygger på.
- Begrunnelsen for vedtaket må også vise til vurderingen rektor har gjort av grunnlaget, for eksempel sakkyndig vurdering.
- Hvilke forhold rundt elevens skolesituasjon som er grunnlag for vedtaket, eksempelvis at det vises til sakkyndig eller andre forhold som er grunnlag for enkeltvedtaket
- Hvilke hensyn som er vektlagt
- Informasjon om klagerett, klagefrist på 3 uker, klageinstans er organet som fattet enkeltvedtaket og at klagen skal sendes skolen selv om det er Fylkesmannen som er klageinstans. Skolen behandler klagen og sender dermed svar til klager og Fylkesmann.
- Informasjon til elev og foreldre om retten til å se sakens dokumenter. Det som skal unntas fra innsyn fremgår i forvaltningsloven §§ 18 og 19 og 27.

Følgende mal for enkeltvedtak kan benyttes. Den sikrer at krav nevnt ovenfor, samt andre krav i loven er fulgt.

Mal for enkeltvedtak : <http://www.udir.no/enkeltvedtak>

RUTINE FOR ENKELTVEDTAK OM SPESIALUNDERVISNING

Før enkeltvedtak og i enkeltvedtaket om spesialundervisning fattes av skolen skal skolen:

- 1. Innhente samtykke fra foreldre/elever over 15 år før det igangsettes utredning av behovet.**
Dvs at elever over 15 år kan selv bestemme om de vil ha spesialundervisning eller ei i tråd med barneloven. Opplæringsloven § 5-4, og du kan lese mer om innhenting av samtykke på: <http://www.udir.no/regelverk.no/Regelverk/tidlig-innsats/veilerene-i-fulltekst/spesialundervisning>
- 2. Gi foreldrene/eleven mulighet til å uttale seg om innholdet i sakkyndig vurdering før enkeltvedtaket fattes, og denne uttalen skal skolen be om skriftlig.** Foresatte/elev skal kunne gjøre seg godt kjent med innholdet i sakkyndig, og deres syn skal bli hørt når tilbudet skisseres. Foreldrene må gis rimelig tid til å uttale seg om innholdet i sakkyndig vurdering. Opplæringsloven § 5-4
- 3. Grunngi hvorfor eventuelt tilbud om spesialtilbud avslås.** Rektor skal dermed fatte enkeltvedtak også hvis en avslår å gi spesialundervisning.
- 4. Grunngi hvorfor enkeltvedtak om spesialundervisning eventuelt avviker fra sakkyndig vurdering.** Når rektor ikke følger det PPT tilråd, må rektor begrunne hvordan skolen ivaretar et opplæringstilbud som oppfyller retten til spesialundervisning. Det må gjøres tydelig hva avviket fra sakkyndig består i, og det må være tydelig hva hele opplæringstilbudet innebærer for eleven
- 5. Informere i enkeltvedtaket om:**
  - **Omfang** (antall klokketimer, og totalt antall timer skal samsvare med øvrige elevers antall timer etter fag- og timefordeling)
  - **Innhold** (Fag/områder og eventuelle avvik fra LK06 må gå tydelig frem)
  - **Organisering** (Gruppe, individuell, alternativ læringsarena)
  - **Kompetansekrav** for de som skal gjennomføre spesialundervisningen, dvs gis undervisning av lærer, spesialpedagog, assistent, logoped etc

RUTINE FOR ENKELTVEDTAK OM PUNKTSKRIFTOPPLÆRING

1. Rektor skal fatte enkeltvedtak om punktskriftopplæring når eleven har behov for slik opplæring (*Forvaltningsloven § 2, kap IV og V og Opplæringsloven §§2-14 og 3-10*)
2. Enkeltvedtaket skal bygge på sakkyndig vurdering fra PPT. Retten til punktskriftopplæring er ikke hjemlet i Opplæringsloven som spesialundervisning, men PPT har ansvar for sakkyndig vurdering. (*Opplæringsloven §§ 2-14 og 3-10*)
3. Enkeltvedtaket skal gi oversikt over hva som ansees som nødvendig opplæring for eleven.
4. Enkeltvedtaket skal angi hva som anses som nødvendige tekniske hjelpemidler. Dette må gjøres basert på den enkelte elevs individuelle behov, fordi dette ikke nedfelt i

Kunnskapsløftet i form av læreplan. Les mer i *Udires rundskriv 9-2012 om sterkt svaksynte og blindes rettigheter*. Udir har også utarbeidet en veileder: *Veileder om opplæring i punktskrift*.

ENKELTVEDTAK OM SÆRSKILT SPRÅKOPPLÆRING

1. Vedtak om særskilt språkopplæring

- a. Vurder om eleven har rett til særskilt norskopplæring
- b. Hvis eleven har rett til særskilt norskopplæring, vurder også retten til tospråklig opplæring og morsmålsopplæring. Vedtaket skal ha en individuell begrunnelse

	Vedtak	Begrunnelse
Særskilt norskopplæring		
Tospråklig opplæring		
Morsmålsopplæring		

- c. Kontakt med foresatte slik at de kan medvirke/samtykke før vedtak fattes.

2. Enkeltvedtak

Hva må enkeltvedtak om særskilt språkopplæring inneholde?

a. Elevens navn

b. Hva det fattes vedtak om

- fremgår hva slags særskilt språkopplæring eleven skal ha; særskilt norskopplæring, og/eller tospråklig faglig opplæring/morsmål
- står hvor mange timer med særskilt språkopplæring eleven skal ha
- går frem hvilken læreplan i norsk som skal benyttes for eleven.
- beskrives hvor den særskilte språkopplæringen skal gis
- beskrives hvordan opplæringen skal gis, herunder krav til kompetanse hos undervisningspersonalet
- går klart frem hvordan den særskilte språkopplæringen skal organiseres
- går klart frem dersom den særskilte språkopplæringen skal organiseres som et særskilt opplæringstilbud for nyankomne elever (innføringstilbud), og at det er vurdert at innføringstilbud er til elevens beste
- fremgår om det er innvilget eventuelle avvik fra fag- og timefordelingen
- fremgår om eleven eventuelt skal følge ordinær opplæring i enkelte fag.

c. Hvorfor

- vise til lovbestemmelsen som vedtaket bygger på
- vise til kartleggingen og si hva den viste
- hvis innføringstilbud tilbys, må det fremgå at dette er vurdert å være til elevens beste

d. Vedtakets varighet

e. Klageadgang med informasjon om

- frist
- klageinstans
- fremgangsmåte ved klage
- innsynsmuligheter

Hent maler for enkeltvedtak fra følgende side:

<http://www.udir.no/Spesielt-for/Minoritetsspraklige-elever/regelverk/skole-faser/4-Fatt-enkeltvedtak/>

ENKELTVEDTAK OM TEGNSPRÅKOPPLÆRING

Rektor sørger for:

1. Det fattes enkeltvedtak etter sakkyndig vurdering for elever som har behov for tegnspråkopplæring (*Forvaltningsloven § 2 kap 4 og 5, og opplæringsloven 2-6 og 3-9*)
2. Enkeltvedtak om rett til tegnspråkopplæring er basert på sakkyndig vurdering fra PPT
3. Enkeltvedtaket inneholder opplysninger om:
  - a. Organisering av tegnspråkopplæringen, eksempelvis unntak fra nærskoleretten må begrunnes
  - b. Kompetansekrav til de som skal gjennomføre forsvarlig tegnspråkopplæring
  - c. Hvilken gruppestørrelse som er faglig forsvarlig

Udir har utarbeidet veileder: Rettleiar for opplæring av barn og unge med hørselhemming